

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/42479 GK 133

Sayı : Z-81625851-610-208
Konu : Soru Önergesi (7/42479)

31.07.2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 03.04.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1829485 sayılı yazınız.

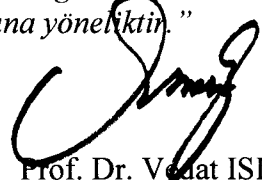
İlgi yazınız ile Erzurum Milletvekili Sayın Meral DANIŞ BEŞTAŞ tarafından yöneltilen 7/42479 Esas Numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap aşağıda sunulmuştur.

"7538 sayılı Kanun ile yapılan değişiklikle birlikte Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) sağlık kurulları çalışma gücü kaybı tespitlerini, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 28. maddesinin beşinci fıkrası kapsamında yapmaktadır. Bu kişilere sağlanacak hakların kazanımında esas alınan çalışma gücü kaybı oranı tespiti ile amaç, sosyal güvence sistemi altındaki sigortalıların, iş gücü kapasitesindeki azalmayı ölçerek, mesleki veya sosyal risk yüzünden gelir veya kazançlarındaki kesintiyi telafi edebilmek, geçinme ve yaşama ihtiyaçlarını karşılayacak sigorta yardımını belirlemektir. Kanun uyarınca verilmiş yetki ile Kurum sağlık kurullarınca yapılan bu tespitler ile sigortalıların çalışma kapasiteleri ile bedensel kayıp oranı arasındaki ilişki belirlenmektedir. SGK sağlık kurulları bu tespitleri, 28.09.2021 tarihinde 31612 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Maluliyet ve Çalışma Gücü Kaybı Tespiti İşlemleri Yönetmeliği hazırlanırken öncelikle engelli ve çalışma gücü kaybı kavram kargaşasının ortadan kaldırılması amaçlanmış, birincil mevzuat (kanun) ile ikincil mevzuat (yönetmelik) arasında uygulama birliği sağlanarak Kurumsal mevzuatın esas alınmasının önü açılmıştır.

2008/Ekim öncesi sigortalı olan engellilere 4/1-(a) (SSK) kapsamında yaşlılık aylığı bağlanmasında 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesindeki Kurulca belirlenen engel derecesi esas alınmaktadır. Bu düzenlemenin amacı 2008/Ekim öncesi ve sonrasında sigortalı olan engelli sigortalıların sağlık raporu değerlendirilmesindeki farklılıkların ortadan kaldırılarak sürecin tamamen SGK kontrolünde yürütülmesidir. Buna göre engelliliği nedeniyle vergi indiriminden yararlananlar, aylık bağlanmasında sigortalılık başlangıcı ve engel oranına göre daha önce en az 15 yıl ve 3600 gün, en fazla ise 20 yıl ve 4400 gün koşuluna tabi iken 7538 sayılı Kanun ile yapılan değişiklik sonrasında; ilk defa 2008 yılı Ekim ayı başından önce sigortalı olup 15.01.2025 (dahil) tarihinden sonra tahsis talebinde bulunan ve yaşlılık aylığı bağlanacak statüsü 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının a bendi kapsamında (4/1-(a)) olan sigortalılardan, çalışma gücü kayıp oranı %40 ila %49 arasında belirlenenlerin 18 yıl sigortalılık süresi ve 4100 prim ödeme gün sayısı, %50 ila %59 arasında belirlenenlerin ise 16 yıl sigortalılık süresi ve 3700 prim ödeme gün sayısı koşullarını bir arada sağlamaları halinde aylık bağlama işlemleri sonuçlandırılacaktır.

Bununla birlikte, Kanunun yürürlük tarihinden önce sigortalı olan, engelliliği nedeniyle vergi indiriminden yararlanan ve 4/1-(a) kapsamında aylık bağlanacak sigortalıların engellilik derecelerine göre aylığa hak kazanma koşullarının belirlenmesinde, 7538 sayılı Kanunla ilgili maddelerin yürürlükten kaldırıldığı 15.01.2025 (hariç) tarihine kadar, yaşlılık aylığı talebinde bulunanlar için 506 sayılı Kanun hükümleri uygulanacaktır. Dolayısıyla hak kazanma koşulunda öngörülen değişiklik sigortalıların çalışma gücü kaybının tespitinin yapılmasına ilişkin sigortalılar arasında gerek hak kazanma koşulları gerekse maluliyet tespiti yönüyle norm ve standart birliğinin sağlanmasına yöneliktir."

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Vedat IŞIKHAN
Bakan